

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

De causa martyrij. 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

amorem fidei Christianæ, vel magis pro contemptu ca-
stitatis : & ideo apud homines non redditur per hoc
testimonium sufficiens. Vnde hoc non propriè habet ra-
tionem martyrij. Sed apud Deum qui corda scrutatur
potest hoc ad præmium deputari, sicut Lucia dixit.

9. præ. a.
4. & 5.

Ad tertium dicendum, quòd sicut supra * dictum
est, fortitudo principaliter consistit circa pericula
mortis : circa alia autem, consequenter. Et ideo nec
martyrium propriè dicitur pro sola tolerantia carceris,
vel exilij, vel rapinæ diuitiarum, nisi fortè se-
cundum quòd ex his sequitur mors.

Ad quartum dicendum, quòd meritum martyrij
non est post mortem, sed in ipsa voluntaria sustinen-
tia mortis, prout scilicet aliquis voluntariè patitur in-
flictionem mortis. Contingit tamen quandoque, quòd
aliquis post mortalia vulnera pro Christo suscepta,
vel quascumque alias tribulationes continuatas vsque
ad mortem, quas à persecutoribus patitur pro fide
Christi, diu viuat : in quo statu actus martyrij meri-
torius est, & etiam ipso eodem tempore quo huius-
modi afflictiones patitur.

ARTIC. V.

633

Virum sola fides sit causa martyrij?

4. dif. 49.

9. 5. a. 3.

9. 2. co. et

ad 9. 10.

et 12. Et

Ro. 8. le.

7. co. 3. fi.

Ad quintum sic proceditur. Viderur, quòd sola
fides sit causa martyrij. Dicitur enim 1. Petri 4.
Nemo autem vestrum patiatu'r quasi homicida, aut
fur, aut aliquid huiusmodi. Si autem vt Christianus,
non erubescat: glorificet autem Deum in isto nomine.
Sed ex hoc dicitur aliquis Christianus, quia tenet fi-
dem Christi. Ergo sola fides Christi dat patientibus
martyrij gloriam.

¶ 2. Præterea, Martyr dicitur quasi testis: testimo-
nium autem non redditur nisi veritati. Non autem ali-
quis dicitur martyr ex testimonio cuiuslibet verita-
tis, sed solum ex testimonio veritatis diuinæ. Alioquin
si quis moreretur pro confessione veritatis geometri-
cæ, vel alterius speculatiuæ sciētiz, esset martyr: quod
videretur ridiculum. Ergo sola fides est martyrij causa.

¶ 3. Præ-

¶ 3 Præterea, inter alia virtutum opera illa videntur esse potiora quæ ordinantur ad bonum commune: quia bonum gentis melius est, quam bonum vnus hominis, secundum * Philosophum in 1. Ethic. Si ergo aliquod aliud bonum esset causa martyrij, maxime videretur quod illi essent martyres, qui pro defensione Reipublicæ moriuntur. Quod Ecclesiæ obseruatio non habet: non enim militum qui in bello iusto moriuntur, martyria celebrantur. Ergo sola fides videretur esse martyrij causa.

c. 2. in ff.
10. 5.

SE D contra est, quod dicitur Matth. 5. Beati qui persecutionem patiuntur propter iusticiam: quod pertinet ad martyrium, vt * Gloss. ibidem dicit. Ad iusticiam autem pertinet non solum fides, sed etiam aliæ virtutes. Ergo & aliæ virtutes possunt esse martyrij causa.

Ex gloss.
Hiero in
huc locū
hæret. 9

RESPONDEO dicendum, quod sicut * dictum est, martyres dicuntur quasi testes, quia scilicet corporalibus suis passionibus vsque ad mortem testimonium perhibent veritati, non cuiuscumque, sed veritati quæ secundum pietatem est, quæ per Christum nobis innotuit. Vnde & martyres Christi dicuntur, quasi testes ipsius. Huiusmodi autem est veritas fidei: & ideo cuiuscumque martyrij causa est fidei veritas. Sed ad fidei veritatem non solum pertinet ipsa credulitas cordis, sed etiam exterior protestatio: quæ quidem fit non solum per verba quibus aliquis confitetur fidem, sed etiam per facta, quibus aliquis fidem se habere ostendit, secundum illud Iaco. 2. Ego ostendam tibi ex operibus fidem meam. Vnde & de quibusdam dicitur ad Titum 1. Confitentur se nosse Deum, factis autem negant. Et ideo omnium virtutum opera secundum quod referuntur in Deum, sunt quædam protestationes fidei, per quam nobis innotescit quod Deus huiusmodi opera à nobis requirit, & nos pro eis remunerat: & secundum hoc possunt esse martyrij causa. Vnde & Beati Iohannis Baptistæ martyrium in Ecclesia celebratur, qui non pro neganda fide, sed pro

ar. præc.

Sec. Sec. Vol. iij.

D re-

reprehensione adulterij, mortem sustinuit.

Ad primum ergo dicendum, quòd Christianus dicitur qui Christi est. Dicitur autem aliquis esse Christi, non solum ex eo quòd habet fidem Christi, sed etiam ex eo quòd Spiritu Christi ad opera virtuosa procedit: secundum illud ad Rom. 8. Si quis Spiritum Christi non habet, hic non est eius. Et etiam ex hoc quòd ad imitationem Christi peccatis moritur, secundum illud ad Galat 5. Qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitijs, & concupiscentijs. Et ideo ut Christianus patitur non solum qui patitur pro fidei confessione, quæ fit per verba, sed etiam quicumque patitur pro quocumque bono opere faciendo, vel pro quocumque peccato vitando propter Christum: quia hoc totum pertinet ad fidei protestationem.

Ad secundum dicendum, quòd veritas aliarum scientiarum non pertinet ad cultum diuinitatis: & ideo non dicitur esse veritas secundum pietatem. unde nec eius confessio potest esse directè martyrij causa. Sed quia omne mendacium peccatum est, ut supra habitum * est, vitatio mendacij contra quamcumque veritatem fit, in quantum mendacium est peccatum diuinæ legi contrarium, potest esse martyrij causa.

q. 100. 4.
3.

Ad tertium dicendum, quòd bonum Reipublicæ est præcipuum inter bona humana: sed bonum diuinum, quod est propria causa martyrij, est potius quàm humanum. Quia tamè bonum humanum potest effici diuinum, ut si referatur in Deum: ideo potest esse quodcumque bonum humanum martyrij causa secundum quod in Deum refertur.

QVÆSTIO CXXV.

De timore, in quatuor articulos diuisa.

D Binde considerandum est de vitijs oppositis fortitudini. Et primò, de timore. Secundò, de intimiditate. Tertiò, de audacia.

¶ Circa primum queruntur quatuor.

¶ Primo, vtrum timor sit peccatum?

¶ Secundo, vtrum opponatur fortitudini?

¶ Ter-